

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ & ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΤΡΙΤΗ 29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2020
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

- A.1 α. Σωστό β. Λάθος γ. Λάθος δ. Λάθος ε. Σωστό
A.2 1. δ 2. β

ΘΕΜΑ Β

B.1 α) Διακρίνονται σε καταθέσεις όψεως, καταθέσεις ταμειυτηρίου και καταθέσεις επί προθεσμία. Οι καταθέσεις όψεως γίνονται από επιχειρήσεις και διακινούνται συχνά με επιταγές. Οι καταθέσεις ταμειυτηρίου είναι η συνηθέστερη μορφή κατάθεσης. Στις καταθέσεις όψεως και ταμειυτηρίου ο καταθέτης έχει το δικαίωμα να κάνει κατάθεση ή ανάληψη χρηματικού ποσού οποιαδήποτε χρονική στιγμή το επιθυμεί. Στην περίπτωση των καταθέσεων επί προθεσμία, ο καταθέτης δεν έχει το δικαίωμα να αποσύρει τα χρήματά του ούτε μέρος αυτών, πριν παρέλθει η συμφωνημένη προθεσμία. Αν όμως θελήσει να αποσύρει τα χρήματά του νωρίτερα από την προθεσμία, πληρώνει ένα προκαθορισμένο πρόστιμο στην τράπεζα. Το επιτόκιο καταθέσεων δεν είναι πάντοτε το ίδιο, αλλά διαφέρει για κάθε τράπεζα και οπωσδήποτε εξαρτάται από το είδος της κατάθεσης. Στις καταθέσεις επί προθεσμία το επιτόκιο είναι μεγαλύτερο από αυτό των καταθέσεων όψεως και ταμειυτηρίου και μάλιστα όσο μεγαλύτερη είναι η προθεσμία κατάθεσης, τόσο μεγαλύτερο είναι το επιτόκιο. Αυτό συμβαίνει, γιατί η τράπεζα γνωρίζει το χρονικό διάστημα που έχει στη διάθεσή της το χρηματικό ποσό και μπορεί να το εκμεταλλεύεται καλύτερα και με λιγότερους κινδύνους.

β) Υπάρχουν όμως δύο σοβαροί περιορισμοί στις δανειοδοτήσεις. Ο ένας προέρχεται από την πολιτική και τους κανονισμούς που επιβάλλει η Κεντρική Τράπεζα, όπως ο καθορισμός του ποσοστού των ρευστών διαθεσίμων. Τα ρευστά διαθέσιμα είναι ένα απόθεμα χρημάτων που οφείλει να κρατάει η εμπορική τράπεζα στο ταμείο της. Για παράδειγμα, όταν η Κεντρική Τράπεζα καθορίσει το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων στο 20%, τότε οι εμπορικές τράπεζες είναι υποχρεωμένες για κάθε 100 ευρώ που καταθέτουν οι πελάτες τους, να κρατούν στο ταμείο τους 20 ευρώ και έχουν δυνατότητα να δανείσουν τα υπόλοιπα 80 ευρώ.

Ο άλλος περιορισμός προέρχεται από τις ίδιες τις εμπορικές τράπεζες, που επιδιώκουν να εξασφαλίσουν την επιστροφή των χρηματικών κεφαλαίων που δανείζουν μαζί με τους τόκους. Για το λόγο αυτό, όταν μια τράπεζα χορηγεί κάποιο δάνειο, φροντίζει να ερευνά την οικονομική κατάσταση του δανειοδοτούμενου και τη δυνατότητα της αποδοτικής χρησιμοποίησης του δανείου, δηλαδή επιδιώκει την εξασφάλιση των κεφαλαίων της.

ΘΕΜΑ Γ

Γ.1

Στάδια παραγωγής	Αγαθό Α		Αγαθό Β	
	Αξία πώλησης (σε χρ.μον.)	Προστιθέμενη Αξία (σε χρ.μον.)	Αξία πώλησης (σε χρ.μον.)	Προστιθέμενη Αξία (σε χρ.μον.)
1° στάδιο	1.500	1.500	1.800	1.800
2° στάδιο	2.600	1.100	2.500	700
3° στάδιο	3.800	1.200	3.400	900
4° στάδιο	6.000	2.200	4.800	1.400
Σύνολο		6.000		4.800

Για το αγαθό Α:

1° στάδιο : Αξία πώλησης = Προστιθέμενη Αξία = 1.500 χρηματικές μονάδες

2° στάδιο : Προστιθέμενη Αξία = 2.600 – 1.500 = 1.100 χρηματικές μονάδες

3° στάδιο : Προστιθέμενη Αξία = 3.800 – 2.600 = 1.200 χρηματικές μονάδες

4° στάδιο : Αξία πώλησης = 3.800 + 2.200 = 6.000 χρηματικές μονάδες

Σύνολο : 1.500 + 1.100 + 1.200 + 2.200 = 6.000 χρηματικές μονάδες

Για το αγαθό Β:

1° στάδιο : Προστιθέμενη Αξία = Αξία πώλησης = 1.800 χρηματικές μονάδες

2° στάδιο : Αξία πώλησης = 1.800 + 700 = 2.500 χρηματικές μονάδες

3° στάδιο : Αξία πώλησης = 2.500 + 900 = 3.400 χρηματικές μονάδες

4° στάδιο : Προστιθέμενη Αξία = 4.800 – 3.400 = 1.400 χρηματικές μονάδες

Σύνολο : 1.800 + 700 + 900 + 1.400 = 4.800 χρηματικές μονάδες

Γ.2 Το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές είναι : 6.000 + 4.800 = 10.800 χρηματικές μονάδες.

Το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές είναι: $\frac{\text{Α.Ε.Π. σε τρέχουσες}}{\text{Δείκτης τιμών}} \cdot 100 = \frac{10.800}{120} \cdot 100 = 9.000$ χρηματικές μονάδες.

Γ.3 Α.Ε.Π.₂₀₁₈ σε τρέχουσες τιμές = Α.Ε.Π.₂₀₁₈ σε σταθερές τιμές 2018 = 3.000 χρηματικές μονάδες.

Αν και στο ερώτημα Γ.2 δεν διευκρινίζεται το έτος βάσης, θεωρούμε ότι είναι το 2018 και ότι με δείκτη τιμών 120 έχουμε Α.Ε.Π.₂₀₁₉ σε σταθερές τιμές 2018 = 9.000 χρηματικές μονάδες.

Η πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του Α.Ε.Π. είναι:

$$\frac{9.000 - 3.000}{3.000} \cdot 100 = 200\%$$

Γ.4 Τελικά είναι αυτά που αγοράζονται για τελική χρήση και όχι παραπέρα μετασχηματισμό. Ενδιάμεσα είναι αυτά που αγοράζονται για περαιτέρω επεξεργασία και όχι τελική χρήση.

ΘΕΜΑ Δ

Δ.1 Για να κατασκευάσουμε τον πίνακα, θα γράψουμε όλους τους πιθανούς συνδυασμούς αριθμού εργαζομένων που απασχολούνται στην παραγωγή των δύο αγαθών.

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΟΥΝ		ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ	
	X	Ψ	X	Ψ
A	5	0	$5 \cdot 50 = 250$	$0 \cdot 150 = 0$
B	4	1	$4 \cdot 50 = 200$	$1 \cdot 150 = 150$
Γ	3	2	$3 \cdot 50 = 150$	$2 \cdot 150 = 300$
Δ	2	3	$2 \cdot 50 = 100$	$3 \cdot 150 = 450$
E	1	4	$1 \cdot 50 = 50$	$4 \cdot 150 = 600$
Z	0	5	$0 \cdot 50 = 0$	$5 \cdot 150 = 750$

Δ.2 Ομοίως:

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΟΥΝ		ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ	
	X	Ψ	X	Ψ
A	6	0	$6 \cdot 50 = 300$	$0 \cdot 150 = 0$
B	5	1	$5 \cdot 50 = 250$	$1 \cdot 150 = 150$
Γ	4	2	$4 \cdot 50 = 200$	$2 \cdot 150 = 300$
Δ	3	3	$3 \cdot 50 = 150$	$3 \cdot 150 = 450$
E	2	4	$2 \cdot 50 = 100$	$4 \cdot 150 = 600$
Z	1	5	$1 \cdot 50 = 50$	$5 \cdot 150 = 750$
H	0	6	$0 \cdot 50 = 0$	$6 \cdot 150 = 900$

Δ.3 Η καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων έχει γραμμική μορφή καθώς κάθε εργαζόμενος είναι εξίσου αποδοτικός στην παραγωγή καθενός αγαθού σε σχέση με τους υπόλοιπους εργαζόμενους, που συνεπάγεται και σταθερό κόστος ευκαιρίας.

